

IV

*(Informacije)*INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

SVET

Akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2021–2025*(2021/C 272/02)*

KAZALO

	<i>Stran</i>
UVOD	3
I. Zmanjšanje ponudbe drog: krepitev varnosti	4
II. Zmanjševanje povpraševanja po drogah: storitve na področju preventive, zdravljenja in nege	10
III. Obravnavanje škode, povezane z drogami	15
IV. Mednarodno sodelovanje	18
V. Raziskave, inovacije in predvidevanja	21
VI. Usklajevanje, upravljanje in izvajanje	22
PRILOGA I SPLOŠNI KAZALNIKI ZA AKCIJSKI NAČRT EU NA PODROČJU DROG ZA OBDOBJE 2021–2025	25
PRILOGA II SLOVAR KRATIC	27

UVOD

V strategiji EU na področju drog za obdobje 2021–2025 (v nadaljnjem besedilu: strategija) so določeni splošni politični okvir in prednostne naloge politike Evropske unije na področju drog za obdobje 2021–2025. Okvir, namen in cilji strategije so podlaga za akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2021–2025 (v nadaljnjem besedilu: akcijski načrt).

Cilj strategije je zaščititi in izboljšati blaginjo družbe in posameznika, varovati in spodbujati javno zdravje, zagotoviti visoko raven varnosti in dobrega počutja širše javnosti ter povečati zdravstveno pismenost. V strategiji je uporabljen na dokazih temelječ, celovit, uravnotežen in večdisciplinaren pristop k pojavu drog na nacionalni ravni, ravni EU in mednarodni ravni. Vanjo je vključen tudi vidik enakosti spolov in enakosti na področju zdravja.

Akcijski načrt je usmerjen v namene in cilje strategije, sledi njenemu pristopu in temelji na istih dokumentih in informacijah kot strategija. Osnovan je na načelih, vrednotah in pravnih določbah, na katerih temelji strategija. Akcijski načrt pri izvajanju strategije obravnava obstoječe in spreminjajoče se izzive pojava drog, pri čemer upošteva izkušnje, pridobljene s pandemijo COVID-19, in se za predvidevanje izzivov poslužuje pristopa, usmerjenega v prihodnost.

Akcijski načrt določa ukrepe, ki jih je treba izvesti za uresničitev enajstih strateških prednostnih nalog strategije. Ukrepi so navedeni v okviru treh področij politike strategije:

- zmanjšanje ponudbe drog: krepitev varnosti,
- zmanjševanje povpraševanja po drogah: storitve na področju preventive, zdravljenja in nege ter
- obravnavanje škode, povezane z drogami,

ter treh medsektorskih tem strategije:

- mednarodno sodelovanje,
- raziskave, inovacije in predvidevanja ter
- usklajevanje, upravljanje in izvajanje.

S prednostnimi nalogami in ukrepi na področju prepovedanih drog, ki jih usklajuje strategija in se izvajajo v okviru akcijskega načrta, naj bi do leta 2025 dosegli celosten učinek na ključne vidike stanja na področju drog v EU. Z doslednim, uspešnim in učinkovitim izvajanjem ukrepov bi morali zagotavljati visoko raven varovanja zdravja ljudi, socialne stabilnosti in varnosti ter prispevati k ozaveščanju. Čim bolj bi morali zmanjšati morebitne nenamerne negativne posledice, povezane z izvajanjem ukrepov, ter spodbujati človekove pravice in trajnostni razvoj.

Pri njihovi pripravi je bilo upoštevano, da morajo temeljiti na dokazih, biti znanstveno utemeljeni, realni, časovno opredeljeni in merljivi, obenem pa morajo imeti jasen pomen in dodano vrednost za EU.

Akcijski načrt usklajuje strateške prednostne naloge in ukrepe s posebnim časovnim okvirom, ki ga je treba oblikovati, seznamom odgovornih nosilcev in nizom kazalnikov, ki temeljijo na obstoječih mehanizmih poročanja. Ti pri poročanju ne pomenijo dodatne obremenitve in omogočajo lažje ugotavljanje splošne učinkovitosti akcijskega načrta.

Komisija bo ob upoštevanju informacij, ki so jih zagotovile države članice, ESZD, EMCDDA, Europol in drugi ustrezni organi EU ter civilne družbe, spremljala izvajanje strategije in akcijskega načrta – v tesnem sodelovanju s predsedstvom in Horizontalno delovno skupino za droge (HDG) – ter začela splošno zunanje ocenjevanje izvajanja strategije in akcijskega načrta.

Rezultati tega ocenjevanja bodo na voljo Evropskemu parlamentu in Svetu takoj, ko bodo objavljeni, najpozneje pa do 31. marca 2025, da bi lahko o njih razpravljali v ustreznih forumih, in zlasti v okviru HDG. Te razprave bodo podlaga za opredelitev prihodnjega razvoja politike EU na področju drog in naslednjega cikla strategije in akcijskega načrta EU na področju drog, ki ga bo odobrila Svet.

I – ZMANJŠANJE PONUDBE DROG: KREPITEV VARNOSTI

Strateška prednostna naloga 1: onemogočiti in razbiti organizirane kriminalne združbe, povezane z drogami, ki pomenijo visoko tveganje in delujejo v državah članicah EU, iz njih izvirajo ali se nanje usmerjajo; obravnavati povezave z drugimi varnostnimi grožnjami in izboljšati preprečevanje kriminala

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec (!)
<p>Ukrep 1 Dodatno okrepiti EMPACT (Evropsko večdisciplinarno platformo proti grožnjam kriminala) (i) na podlagi njene neodvisne ocene za leto 2020 in ob upoštevanju EU SOCTA za leto 2021; (ii) na podlagi ugotovitev in priporočil iz letnih evropskih poročil o drogah, ki jih pripravi EMCDDA, in poročila o trgih drog v EU, ki ga pripravita EMCDDA in Europol; ter (iii) v skladu s izkušnjami, pridobljenimi v luči vpliva pandemije COVID-19 na trge drog. Vsi deležniki bi si morali prizadevati za usklajitev EMPACT na eni strani ter strategije in akcijskega načrta EU na področju drog na drugi strani na najboljši možni način tako glede postopka kot vsebine. Okrepiti usklajevanje in sodelovanje na področju kazenskega pregona in pravosodja, da se dosežejo oprijemljivejši rezultati preiskav, med drugim prek EMPACT, večja izmenjava informacij o domačih in mednarodnih organiziranih kriminalnih združbah, povezanih z drogami, ter večja uporaba mrežne aplikacije za varno izmenjavo informacij (SIENA).</p>	<p>1.1 Usmeritev na organizirane kriminalne združbe, ki pomenijo visoko tveganje in so dejavne v celotni EU in na čezmejnih trgih prepovedanih drog, določitev prednostnih nalog v sinergiji s ciklom politike EU proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala (EMPACT), onemogočenje kriminalnih poslovnih modelov, zlasti tistih, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi organiziranimi kriminalnimi združbami, ter obravnavanje povezav z drugimi varnostnimi grožnjami.</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija Europol EMCDDA Frontex Eurojust ESZD</p>
<p>Ukrep 2 Okrepiti izmenjave in analize informacij med organi kazenskega pregona in drugimi ustreznimi agencijami: 2.1 v zvezi s proizvodnjo prepovedanih drog, trgovino z njimi in njihovim razpečevanjem. To bi moralo med drugim vključevati takojšnjo izmenjavo informacij med državami članicami v primerih zasegov velikih količin drog, identifikacije storilcev kaznivih dejanj, kriminalnih mrež in struktur, ki pomenijo visoko tveganje, ter mednarodnih napotitev; 2.2 v zvezi z drugimi oblikami hudih kaznivih dejanj, ki so povezana s kaznivimi dejanji, povezanimi z drogami, kot so nasilje, umori, korupcija, pranje denarja, trgovina z ljudmi, tihotapljenje migrantov, trgovina s strelnim orožjem in terorizem.</p>	<p>1.1 1.2 Spremljanje, sledenje, zamrznitev in odvzem pridobljene premoženjske koristi organiziranih kriminalnih združb, vpletenih v trge prepovedanih drog, in instrumentov, ki so jih te združbe uporabljale pri svojem delovanju.</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija Europol EMCDDA Frontex Eurojust ESZD</p>
<p>Ukrep 3 Okrepiti preiskave organiziranih kriminalnih združb in mrež, povezanih z drogami, ki pomenijo največje varnostno tveganje v EU, na podlagi postopka za izbiro zelo pomembnih ciljev, ki ga države članice določijo ob podpori Eurola. Take preiskave bi morale vključevati sledenje premoženja in finančne preiskave, da bi privedle do učinkovitega odvzema premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, povezanim z drogami. Zagotoviti okrepljeno sodelovanje in usklajevanje operativnih</p>	<p>1.1 1.2</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Eurojust</p>

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec (!)
dejavnosti (kot so nadzorovane pošiljke drog in skupne preiskovalne skupine) v EU in med državami članicami, zadevnimi tretjimi državami in Europolom; okrepiti tudi sodelovanje z Eurojustom pri tozadevnem sodnem pregonu.			
<p>Ukrep 4</p> <p>Zagotoviti, da države članice pristojnim organom omogočajo hiter dostop do finančnih informacij, da lahko ti organi izvedejo učinkovite finančne preiskave organiziranih kriminalnih združb, povezanih z drogami, med drugim tako, da: (i) v celoti izkoristijo informacije finančnoobveščevalnih enot v skladu s pogoji iz Direktive o uporabi finančnih informacij (Direktiva (EU) 2019/1153); (ii) učinkoviteje izkoristijo informacije, ki so jih zbrali uradi za odvzem premoženjske koristi, da bi odkrili in spremljali dobičke, povezane s trgovino s prepovedanimi drogami, z namenom omogočanja njihove morebitne poznejše zamrznitve in odvzema; (iii) okrepijo svoje sodelovanje s tožilci in sodniki, ki imajo končno odgovornost za vložitev potrebnih so v končni fazi odgovorni za vložitev in izdajo odredb o zamrznitvi in odvzemu ter nalogov za hišno preiskavo in zaseg. Izboljšati usposabljanje preiskovalcev na področju kazenskega pregona in sodnih preiskovalcev ter lokalnih in regionalnih specializiranih oddelkov, pristojnih za zasege premoženja nezakonitega izvora.</p>	1.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Eurojust CEPOL
<p>Ukrep 5</p> <p>Okrepiti dejavno in vzajemno sodelovanje ter vzpostaviti boljše povezave med davčnimi/carinskimi organi in organi kazenskega pregona, da se (i) okrepijo preiskave, (ii) odkrijejo dejavnosti trgovinskega pranja denarja; (iii) onemogočijo kriminalne dejavnosti in (iv) prepreči, da bi se dobički s trgov drog ponovno vlagali v dodatne kriminalne dejavnosti ali v zakonito gospodarstvo. Države članice se spodbujajo k pridobivanju lastnega strokovnega znanja in virov s področja alternativnega bančništva in sistemov denarnih nakazil, ki jih uporabljajo organizirane kriminalne združbe, povezane z drogami (npr. Hawala).</p>	1.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol
<p>Ukrep 6</p> <p>Opredeliti države z visokim tveganjem, povezanim s proizvodnjo in tihotapljenjem drog, in dati prednost sodelovanju s temi državami, da se olajša dostop držav članic do finančnih in drugih informacij ter s tem okrepi zmogljivost pristojnih organov za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, povezanih z drogo, izvajanje finančnih preiskav in poznejše spremljanje in sledenje premoženjskim koristim, pridobljenim s kaznivimi dejanji, povezanimi z drogami, ter zagotavljanje izvrševanja odredb za zaseg in odvzem, izdanih v EU.</p>	1.2	2021–2025	Svet EU Države članice Evropska komisija Europol Eurojust ESZD

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec ⁽¹⁾
<p>Ukrep 7 Izboljšati možnosti za obravnavo šifriranja v skladu z resolucijo o varnosti s pomočjo šifriranja in varnosti kljub šifriranju, ki jo je Svet sprejel decembra 2020, in drugih novih tehnoloških metod, ki jih organizirane kriminalne združbe, dejavne na trgih drog, uporabljajo za preprečevanje tega, da se jih odkrije, ter za prikrivanje svoje komunikacije. V tem okviru bi bilo treba okrepiti analitične in tehnične zmogljivosti Europolu za podporo državam članicam na tem področju ter olajšati in okrepiti medsebojno pravno pomoč, zlasti v zvezi s standardnimi ukrepi (npr. identifikacija naročnikov) za izboljšanje izmenjave informacij.</p>	1.1 1.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Eurojust
<p>Ukrep 8 Po učinkovitem odvzemu premoženja v skladu z nacionalno zakonodajo preučiti možnosti za varno in zanesljivo ponovno uporabo zaseženih in odvzetih predmetov, da se podprejo ukrepi za zmanjšanje povpraševanja po drogah in ponudbe drog. Evropska komisija bo učinkovit odvzem premoženja nadalje preučila v okviru morebitne revizije Direktive o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (Direktiva 2014/42/EU).</p>	1.1 1.2	2021–2025	Evropska komisija Svet EU Države članice
<p>Ukrep 9 (i) Spodbujati in podpirati delo in dobre prakse Evropske mreže za preprečevanje kriminala (EUCPN) ter druge ustrezne projekte za zmanjšanje povratništva med mladimi storilci kaznivih dejanj, povezanih z drogami; (ii) spodbujati celovite na dokazih temelječe strategije za obravnavanje sosesk, v katerih so na razpolago velike količine drog in v katerih je veliko število z njimi povezanih kaznivih dejanj, ter (iii) podpreti ukrepe za vzpostavitev varnejšega okolja za skupnosti, prizadete zaradi uporabe in prodaje drog ali z njimi povezanih kaznivih dejanj, v skladu z mednarodno priznanimi kakovostnimi standardi ⁽²⁾.</p>	1.3 Preprečevanje kriminala, povezanega z drogami, s posebnim poudarkom na potrebi po preprečevanju nasilja, omejevanju korupcije in obravnavanju izkoriščanja ranljivih skupin z obravnavo vzročnih dejavnikov, ki privedejo do njihove vpletenosti v trge prepovedanih drog.	2021–2025	EUCPN Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

⁽¹⁾ Deležniki, navedeni kot odgovorni nosilci, so deležniki, ki sodelujejo pri izvajanju zadevnega ukrepa. Sodelovanje odgovornih nosilcev pri izvajanju akcijskega načrta je v skladu z njihovo vlogo, kot je opredeljena v veljavni zakonodaji Unije in njihovem mandatu.

⁽²⁾ Mednarodni standardi Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC)/SZO za preprečevanje uporabe drog.

Strateška prednostna naloga 2: izboljšati odkrivanje nedovoljenega prometa na debelo s prepovedanimi drogami in predhodnimi sestavinami za droge na vstopnih in izstopnih točkah EU

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 10 Podpreti dejavnosti na vstopnih in izstopnih točkah za promet s prepovedanimi drogami, in sicer s krepitvijo in spodbujanjem vzpostavitve analize tveganja na policijskem in carinskem področju, preiskovalnih metod in drugih ustreznih politik, pregledov in postopkov za boj proti prometu s prepovedanimi drogami. Zagotoviti strukturirano usklajevanje in sodelovanje ter izmenjavo obveščevalnih podatkov o kaznivih dejanjih v realnem času in usklajene preiskave v EU z uporabo storitev ustreznih agencij EU, kot sta Europol in Frontex, za podporo državam članicam. Države članice bi morale tudi zagotoviti, da je izmenjava informacij v realnem času med pristojnimi organi na vstopnih/ izstopnih točkah neposredno povezana s SIENA.</p>	2.1 Boj proti tihotapljenju drog in predhodnih sestavin za droge v EU in iz nje po vzpostavljenih zakonitih trgovinskih poteh.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Frontex
<p>Ukrep 11 Podpreti države članice pri razvoju učinkovitih tehnologij preverjanja, s katerimi je mogoče odkriti droge in predhodne sestavine za droge v zabojnikih, na tovornjakih in ladjah, zlasti v večjih pristaniščih, na večjih letališčih in železniških postajah ter večjih kopenskih mejnih prehodih.</p>	2.1	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Frontex
<p>Ukrep 12 Izboljšati strukturirano usklajevanje in sodelovanje med carinskimi organi ter Frontexom, Europolom in EMCDDA v okviru njihovih pristojnosti, pa tudi izmenjavo carinskih informacij, da bodo te interoperabilne in jih bo po potrebi mogoče kombinirati z informacijami v okviru kazenskega pregona in mejnega nadzora. Izboljšati strokovno znanje na carinskem področju v okviru Evropola in okrepiti sposobnost mejnih uslužbencev Frontexa za odkrivanje prometa s prepovedanimi drogami na mejah EU.</p>	2.1	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Frontex EMCDDA
<p>Ukrep 13 Vzpostaviti potrebne povezave in sodelovanje z ustreznimi organi civilnega letalstva in pomorskimi organi, po potrebi z uradnimi sporazumi, da se zagotovijo učinkovite in uspešne preiskave ter odkrivanje drog na letališčih in v pristaniščih, ob upoštevanju ustrezne mednarodne ureditve in instrumentov, ki jih izdajo Mednarodna organizacija dela, Mednarodna pomorska organizacija in Mednarodna organizacija civilnega letalstva. Okrepiti mednarodno sodelovanje s pomorskimi organi in organi civilnega letalstva, po potrebi z uradnimi sporazumi, v ključnih partnerskih državah ob glavnih poteh prometa s prepovedanimi drogami.</p>	2.1 2.2 Okrepitev spremljanja mejnih prehodov, ki niso del vzpostavljenih trgovinskih poti, da bi učinkoviteje preprečevali nezakonite ali neprijavljene prestopne zunanjih meja EU.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Frontex ESZD
<p>Ukrep 14 Nadaljevati financiranje Pomorskega analitičnega in operacijskega centra za narkotike (MAOC-N) ter mu zagotoviti trajnostni model dolgoročnega upravljanja. Zagotoviti izmenjavo informacij in sodelovanje z ustreznimi agencijami EU.</p>	2.2	2021–2025	Evropska komisija MAOC-N Države članice Svet EU Europol

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
			Frontex EMCDDA
<p>Ukrep 15</p> <p>V skladu z veljavno zakonodajo nadalje razvijati platformo za združevanje obveščevalnih podatkov o drogah v okviru Europol, vključno s povezavami z ustreznimi agencijami EU in MAOC-N, ter okrepiti izmenjavo informacij in preiskovalne ukrepe s tretjimi državami in regijami, ki so glavna izvorna ali tranzitna vozlišča za droge, ki vplivajo na države članice. Storitve Europol uporabiti za podporo in spodbujanje s tem povezanih dejavnosti ter za lažjo izmenjavo informacij z uradniki za dvostranske stike držav članic s sedežem na geografskem območju vozlišč za droge.</p>	2.2	2021–2025	Evropska komisija Europol Frontex MAOC-N Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 16</p> <p>Skleniti sporazume med Evropsko unijo in tretjimi državami, v katerih so vozlišča prometa s prepovedanimi drogami, da se ustreznim agencijam EU, kot sta Europol in Frontex, omogoči izmenjava informacij in podatkov, vključno z osebnimi in operativnimi podatki, kadar je to potrebno.</p>	2.2	2021–2025	Evropska komisija Europol Frontex Svet EU ESZD

Strateška prednostna naloga 3: preprečevati zlorabo logističnih in digitalnih kanalov za razpečevanje srednje velikih in manjših količin drog ter povečati zasege prepovedanih snovi, pretihotapljenih po teh kanalih, v tesnem sodelovanju z zasebnim sektorjem

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 17</p> <p>Spremljati trgovino z drogami na spletu in v temnem omrežju, in sicer z izvajanjem pripravljalnega ukrepa, ki ga je predlagal Evropski parlament, za spremljanje temnega omrežja 24 ur na dan, sedem dni v tednu, da se zagotovijo celoviti rezultati (¹). Okrepiti zmogljivosti EMCDDA in Europol na tem področju.</p>	3.1 Obravnava digitalno podprtih nezakonitih trgov s prepovedanimi drogami.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU
<p>Ukrep 18</p> <p>Analiza operativne izvedljivosti načina, da poštna storitve in storitve hitre pošte odkrijejo in preprečijo razpečevanje prepovedanih snovi v poštnih pošiljkah (²). Skleniti memorandum o soglasju, katerega cilj je izboljšati sodelovanje med organi kazenskega pregona, carinskimi organi, poštnimi storitvami in storitvami hitre pošte ter ponudniki elektronskih plačil.</p>	3.2 Boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami prek poštnih storitev in storitev hitre pošte.	2021–2025	Evropska komisija Svet EU Države članice Europol EMCDDA

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 19 Spodbujati razvoj, uporabo in izmenjavo dobrih praks in opreme med državami članicami na področju spremljanja sumljivih poštnih pošilk z uporabo rešitev, kot so psi za odkrivanje in/ali rentgenske naprave. Preučiti bi bilo treba zlasti vlogo novih tehnologij in še posebej umetne inteligence, pri tem pa ohraniti temeljno pravico do zasebnosti korespondence.</p>	3.2	2021–2025	Države članice Evropska komisija Svet EU
<p>Ukrep 20 Ozaveščati o potrebi, da se z vzpostavitvijo ali okrepitevijo spremljanja in preiskovalnih metod za manjša morska in rečna pristanišča, letališča ali železniške in avtobusne postaje ukrepi osredotočijo na poti za promet s prepovedanimi drogami, ki jih organi kazenskega pregona trenutno ne spremljajo v zadostni meri. V te dejavnosti vključiti ustrezne agencije EU, da bi v okviru svojih pristojnosti podpirale države članice.</p>	3.3 Okrepitev načinov spremljanja in preiskovanja čezevropskih železniških in rečnih poti ter splošnega zračnega prostora.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol EMCDDA

(¹) Za več podrobnosti glej postavko 18 02 77 04 – Pripravljalni ukrep – Spremljanje temnega omrežja, usklajeno na ravni EU, za boj proti kriminalnim dejavnostim, str. 61 Priloge 3 s proračunskimi pripombami o pilotnih projektih in pripravljanih ukrepih.

(²) Poštna pošiljka: pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je takšni, v kakršni jo izvajalec poštne storitve prenese. Poleg pisemskih pošilk take pošiljke zajemajo na primer tudi knjige, kataloge, časopise, periodični tisk in poštne pakete, ki vsebujejo blago komercialne vrednosti ali brez take vrednosti.

Strateška prednostna naloga 4: uničiti nezakonito proizvodnjo drog in se boriti proti prepovedani pridelavi; preprečevati preusmerjanje predhodnih sestavin za proizvodnjo prepovedanih drog in trgovanje z njimi ter obravnavati okoljsko škodo

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 21 Odkriti, izslediti in uničiti objekte za proizvodnjo prepovedanih drog v EU, med drugim z usmerjanjem na predhodne sestavine in sintetične predhodne sestavine, z izboljšanjem forenzičnih preiskav in obveščevalnih podatkov in njihovo boljšo uporabo ter z razvojem in razširitvijo tehnik odkrivanja, boljšo izrabo javno-zasebnih partnerstev in izboljšanjem prijav sumljivih transakcij.</p>	4.1 Boj proti nezakoniti proizvodnji sintetičnih drog in prepovedani pridelavi drog.	2021–2025	Države članice Evropska komisija Europol EMCDDA
<p>Ukrep 22 Preučiti možnost začetka študije za oceno učinkovitosti Okvirnega sklepa Sveta 2004/757/PNZ z dne 25. oktobra 2004 o opredelitvi minimalnih določb glede elementov kaznivih dejanj in kazni na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, da bi se spremenili morebitni zastareli vidiki in okrepila potrebna področja, vključno z določbami o novih psihoaktivnih snoveh (NPS).</p>	4.1	2021–2022	Evropska komisija Države članice

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 23 Obravnavati glavne izzive, ugotovljene v oceni uredb o predhodnih sestavinah za droge, zlasti potrebo po obravnavanju izziva, ki ga pomenijo sintetične predhodne sestavine.</p>	4.2 Obravnava preusmerjanja predhodnih sestavin in trgovine z njimi ter razvoja alternativnih kemikalij.	2021–2022	Evropska komisija Države članice Svet EU
<p>Ukrep 24 Okrepiti operativne dejavnosti organov kazenskega pregona in njihovo sodelovanje z upravnimi organi in drugimi zadevnimi stranmi v zvezi z bojem proti okoljski kriminaliteti, povezani s proizvodnjo prepovedanih drog in trgovino z njimi, prenosom, hrambo in skladiščenjem drog, predhodnih sestavin in zasežene opreme ter uničenjem in obdelavo proizvedenih odpadkov, vključno s tozadevnimi stroški, kadar je to mogoče. Razviti tehnologije za odkrivanje ter okrepiti izmenjavo informacij in usklajene preiskave z vključitvijo ustreznih agencij EU za podporo državam članicam, tudi z namenom razvoja celostne metode v zvezi z izvajanjem in usklajevanjem učinkovitega in okolju prijaznega odstranjevanja odpadkov.</p>	4.3 Obravnava okoljske kriminalitete, povezane s proizvodnjo prepovedanih drog in trgovino z njimi.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija Europol Eurojust EMCDDA

II – ZMANJŠEVANJE POVPRÁŠEVANJA PO DROGAH: STORITVE NA PODROČJU PREVENTIVE, ZDRAVLJENJA IN NEGE

Strateška prednostna naloga 5: preprečevanje uporabe drog in ozaveščanje o škodljivih učinkih zdravil

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 25 Izvajati in po potrebi povečati razpoložljivost na dokazih temelječih okoljskih in splošnih preventivnih ukrepov in strategij na podlagi znanja in spretnosti za življenje. Ti bi morali obravnavati povezave med odvisnostjo od nezakonitih in zakonitih snovi ter vedenjskih odvisnosti.</p>	5.1 Zagotavljati, izvajati in po potrebi povečati razpoložljivost in izvajanje na dokazih temelječih okoljskih in splošnih preventivnih ukrepov in strategij za ustrezne ciljne skupine in okolja, da bi izboljšali odpornost ter okrepili spretnosti in znanja za življenje ter izbire zdravega življenjskega sloga.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 26 Ob upoštevanju lokalnih in regionalnih potreb širiti in spodbujati izobraževalne kampanje po vsej EU, namenjene družinam, učiteljem, socialnim delavcem in lokalnim</p>	5.1	2022–2025	Evropska komisija EMCDDA Države članice Svet EU

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>nosilcem odločanja, da bi izboljšali njihovo znanje in jih podprli pri zvišanju ravni zdravstvene pismenosti ter spodbujanju pozitivnega vedenja, zdravega načina življenja in varnega okolja za mlade in druge skupine z namenom preprečevanja uporabe prepovedanih drog ter tveganega vedenja in udeležbe pri kaznivih dejanjih, povezanih s trgom drog.</p>			
<p>Ukrep 27 Povečati razpoložljivost zanesljivih informacij o preprečevanju, vključno z učinkovitimi modeli preprečevanja, ki so na voljo na portalu najboljših praks EMCDDA, ter spodbujanje širšega sprejetja programov preprečevanja, ki so se izkazali za učinkovite, vključno z inovativnimi dejavnostmi z dokazljivo učinkovitostjo.</p>	5.1	2022–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 28 Spodbujati vključevanje preventivnih sporočil z dokazljivo učinkovitostjo v komunikacijske kanale in kanale družbenih medijev, namenjene mladim in drugim ranljivim skupinam. Uvedba ciljno usmerjenih obvestil za hitro obveščanje o tveganju in obveščevalnih sporočil, ko se na trgu pojavijo nevarne snovi, vključno z NPS, ali druge nastajajoče grožnje, pri čemer se po potrebi in v skladu z nacionalno zakonodajo uporabijo tudi informacije, zbrane pri preverjanju drog.</p>	5.2 Zagotavljati, izvajati in po potrebi povečati razpoložljivost in izvajanje na dokazih temelječih usmerjenih preventivnih ukrepov za mlade in druge ranljive skupine.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Države članice Svet EU
<p>Ukrep 29 Zagotoviti in okrepiti partnerski pristop pri zagotavljanju učinkovitih, na dokazih temelječih izbirnih in indikativnih preventivnih ukrepov, da se med tistimi, ki so v večkratno neugodnem položaju, kot so brezdomci, osebe z dvojno diagnozo, migranti, begunci in žrtve nasilja, tudi nasilja na podlagi spola, prepreči razvoj tveganega vedenja in zmanjša možnost razvoja resnih motenj, povezanih z uporabo drog. Tudi za mlade v različnih okoljih, vključno s šolami, družinami in skupnostjo, v rekreativnem okolju in na delovnem mestu, pa tudi za ljudi v okoljih z visokim tveganjem, bi bilo treba omogočiti sodelovanje med vsemi deležniki, tudi s starši in družinami, zaposlenimi v izobraževanju, podpornimi ustanovami za družine, mrežami, mladinskimi službami, študentskimi združenji, športnimi organizacijami in mrežami ljudi, ki uporabljajo droge. Pri izvajanju teh ukrepov bi se lahko oprli na usposobljene delavce, zlasti iz primarnega zdravstvenega varstva, da bi bolje opredelili vprašanja uporabe snovi in vključili uporabo ukrepov za hitro in zgodnje posredovanje ter uporabljali nove kanale digitalne komunikacije na področju zdravja in družbenih medijev.</p>	5.3 Zagotavljati, izvajati in po potrebi povečati razpoložljivost na dokazih temelječih ukrepov za zgodnje posredovanje.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 30 Spodbujati izobraževanje, usposabljanje in stalni strokovni razvoj nosilcev odločanja, oblikovalcev javnega mnenja in strokovnjakov o najnovejših znanstvenih dokazih o uporabi drog in preprečevanju odvisnosti, vključno z novimi vzorci uporabe, tudi z uporabo spletnih orodij, in zanje zagotoviti zadostna sredstva, ter zlasti spodbujati izvajanje evropskih standardov kakovosti pri preprečevanju uporabe drog (EDPQS), mednarodnih standardov Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC)/SZO za preprečevanje uporabe drog ter tečaje usposabljanja v okviru evropskega programa preventive (EUPC).</p>	5.4 Nosilec odločanja in izvajalec posredovati najnovejše znanstvene dokaze o preprečevanju in jim zagotoviti usposabljanje.	2022–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 31 Izvajati dejavnosti za ozaveščanje o tveganjih, ki jih povzroča vožnja pod vplivom drog, ter razširjati dobre prakse na področju testiranja in modelov zgodnjega posredovanja, namenjene zlasti mladim voznikom. Podpirati raziskave in inovacije na področju orodij za odkrivanje drog na kraju samem ter preučiti možnosti za vključitev smernic o drogah v priporočilo EU o najvišji dovoljeni vsebnosti alkohola v krvi za voznike.</p>	5.5 Obravnavati vožnjo pod vplivom drog.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

Strateška prednostna naloga 6: zagotovitev dostopa do zdravljenja in storitev oskrbe

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 32 Razviti in zagotoviti prostovoljen in nediskriminatoren dostop do učinkovitega na dokazih temelječega zdravljenja odvisnosti od drog, ki upošteva različnost spolov, vključno z vzdrževalnim zdravljenjem z opiodi, osredotočenim na osebo, zmanjševanjem tveganja in škode, rehabilitacijskimi storitvami, ponovno vključitvijo v družbo in podporo pri okrevanju, tudi celovitimi storitvami za ljudi s pridruženimi motnjami. Zagotoviti, da so te storitve dobro usklajene na ravni služb, kar zadeva načelo vodenja zadev, da se zagotovi celovita nadaljnja oskrba ter da so čim bolj učinkovite in osredotočene na življenjska obdobja, s posebnim poudarkom na brezdomcih in ranljivih osebah. Ti ukrepi, ki temeljijo na mednarodnih standardih Urada Združenih narodov za droge in kriminal (UNODC)/SZO za zdravljenje motenj, povezanih z uporabo drog, bi morali obravnavati tudi uporabo več drog, starajoče se uporabnike drog, potrebe družin ljudi, ki uporabljajo droge, ter bolnike s sočasno zasvojenostjo z drogami in drugimi fiziološkimi ali vedenjskimi zasvojenostmi.</p>	6.1 Zagotoviti prostovoljni dostop do zdravljenja in storitev oskrbe, ki delujejo v tesnem usklajevanju in sodelovanju z drugimi zdravstvenimi storitvami in storitvami socialne podpore.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 33 Na podlagi ukrepov, ki temeljijo na dokazih, razviti in izvajati usposabljanje osebja, ki dela na področju zdravljenja in storitev oskrbe, ter tistih, ki se ukvarjajo s problematiko drog v splošnih zdravstvenih storitvah ali storitvah socialne podpore, in sicer z opredelitvijo programov, ki zajemajo osnovne in napredne kompetence, ter spodbujanjem izmenjave dobrih praks in partnerstev med izvajalci usposabljanja.</p>	6.1	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 34 Podpreti inovacije pri zagotavljanju zdravljenja ter izboljšati in spodbujati uporabo elektronskih in mobilnih možnosti za zagotavljanje zdravja ter novih farmakoterapij, da se zagotovi dostop do zdravljenja odvisnosti od drog za vse ciljne skupine. Oceniti učinkovitost takih pristopov z možnostjo nadgraditve tistih ukrepov, ki so se izkazali za najučinkovitejše.</p>	6.1	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 35 Priznati in spodbujati ozaveščanje, ki ga vodijo ljudje, ki uporabljajo ali so uporabljali droge, in delo skupin teh ljudi. Nuditi podporo priložnostim, da se delavci, ki uporabljajo ali so uporabljali droge, vključijo v delovno silo za multidisciplinarno zdravljenje. Povabiti strokovnjake, ki uporabljajo ali so uporabljali droge, k udeležbi na delovnih skupinah in predstavitvah.</p>	6.2 Spodbujati delo ljudi, ki uporabljajo ali so uporabljali droge.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 36 Opredeliti, obravnavati in zmanjšati ovire za dostop do zdravljenja odvisnosti od drog, zmanjševanja tveganja in škode, socialne rehabilitacije in okrevanja, zlasti v zvezi z demografskimi in osebnimi ovirami, ter zagotoviti, da so storitve zdravstvenega varstva in socialne storitve financirane in prilagojene potrebam in ključnim značilnostim skupin njihovih pacientov ter upoštevati nove razmere, tj. pandemijo COVID-19.</p>	6.3 Opredeliti in odpraviti ovire za dostop do zdravljenja ter zagotoviti in po potrebi razširiti doseg storitev zdravljenja in oskrbe na podlagi individualnih potreb.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 37 Razširiti bazo dokazov o težavah, povezanih s konopljo, vključno s tistimi, ki so povezane s sintetičnimi kanabinoidi, ter izboljšati razumevanje potreb po zdravljenju in tega, kaj pomeni učinkovito posredovanje pri odzivanju na te snovi.</p>	6.3		Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 38 Nadaljevati in nadalje razvijati uvedbo minimalnih kakovostnih standardov v EU, ki jih je Svet sprejel leta 2015 (!), ter na dokazih temelječih smernic v nacionalne smernice in programe.</p>	6.3	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 39 Za nosilce odločanja, delodajalce in strokovnjake razviti in zagotoviti usposabljanje na področju stigmatizacije, povezane z uporabo drog in motnjami zaradi uporabe drog, in duševnega zdravja ter preučiti morebitni vpliv te stigmatizacije na paciente pri zagotavljanju oskrbe. Pri tem bi bilo treba vključiti ljudi, ki so ali so bili stigmatizirani zaradi drog.</p>	6.4 Zmanjšati stigmatizacijo.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 40 Opredeliti in zmanjšati ovire za dostop do zdravljenja in uporabe drugih storitev za ženske, ki uporabljajo droge, ter zagotoviti, da storitve, povezane z drogami, ustrezajo potrebam žensk, npr. vključno s podporo za varstvo otrok. Začeti prizadevanja, da bi z ozaveščanjem dosegli ženske, ki uporabljajo droge, in jih seznanili z zdravljenjem, osredotočenim na ženske, ter obravnavali nasilje na podlagi spola nad ženskami, ki uporabljajo droge. Zagotoviti, da imajo ženske, ki so žrtve nasilja in uporabljajo droge, dostop do preprečevanja uporabe drog ter do podpore in zdravljenja, da bi prekinili krog uporabe drog in izpostavljenosti nasilju.</p>	6.5 Široko izvajati zdravljenje in storitve oskrbe, ki obravnavajo posebne potrebe žensk.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 41 Zagotoviti storitve, s katerimi se lahko obravnavajo raznolikosti med skupinami s posebnimi potrebami po oskrbi v zvezi s problematično uporabo drog, vključno s pridruženimi motnjami, tudi z vključitvijo modelov oskrbe, s katerimi se priznava potreba po partnerstvih na področju različnih storitev med izvajalci storitev zdravstvenega varstva in socialnih storitev ter mladinskih storitev in skupinami pacientov/oskrbovalcev.</p>	6.6 Izvajati modele oskrbe, primerne za skupine, ki potrebujejo posebno oskrbo.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 42 Spodbujati in izvajati dejavnosti za krepitev zmogljivosti in ozaveščanje v zvezi z dostopom do nadzorovanih snovi in njihovo razpoložljivostjo za medicinske in znanstvene namene, ob upoštevanju nevarnosti zlorabe in preusmerjanja, ter v zvezi s tem zagotovijo pregled najnovejših dokazov o uporabi nadzorovanih snovi za medicinske in znanstvene namene.</p>	6.7 Zagotavljati in po potrebi izboljšati dostop do snovi za medicinske in znanstvene namene, njihovo razpoložljivost in ustrezno uporabo.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA Evropska agencija za zdravila

(¹) Sklepi Sveta o izvajanju akcijskega načrta EU za boj proti drogam (2013–2016) glede minimalnih kakovostnih standardov pri zmanjševanju povpraševanja po drogah v Evropski uniji (dok. 11985/15).

Strateška prednostna naloga 7: ukrepanje za zmanjšanje tveganja in škode ter drugi ukrepi za zaščito in podporo ljudem, ki uporabljajo droge

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 43 Ohraniti in po potrebi izboljšati dostop do ukrepov za zmanjšanje tveganja in škode – ki bi med drugim temeljili na minimalnih kakovostnih standardih EU za zmanjšanje povpraševanja po drogah – kot so programi zamenjave igel in brizgalk, programi zdravljenja odvisnosti z agonističnimi opioidi, ukrepi, ki jih vodijo ljudje, ki uporabljajo ali so uporabljali droge, in programi ozaveščanja v skladu z nacionalno zakonodajo. Z navedenimi ukrepi je treba tudi izboljšati socialni položaj ljudi, ki uporabljajo droge, njihovo nastanitev, finančni položaj, zaposlovanje in izobraževanje, vključno s programi, ki zajemajo podporo ljudi, ki uporabljajo ali so uporabljali droge, in pobude za samopomoč. Nadalje razširiti izmenjavo dobrih praks na tem področju med državami članicami in s partnerji, kot so tretje države, regije in mednarodne organizacije, ter izvajati in spodbujati strokovno usposabljanje na področju navedenih ukrepov.</p>	<p>7.1 Zmanjšanje razširjenosti in pojavnosti nalezljivih bolezni, povezanih z uporabo drog, ter drugih negativnih zdravstvenih in socialnih posledic.</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA</p>
<p>Ukrep 44 Ohraniti in po potrebi okrepiti ukrepe za zmanjšanje razširjenosti nalezljivih bolezni, povezanih z uporabo drog, zlasti zgodnje diagnosticiranje hepatitisa C in HIV/aidsa, promoviranje hitrega testiranja in samotestiranja za HIV ter programe ozaveščanja, da bi dosegli najranljivejše ljudi. Po potrebi izboljšati dostop do zdravljenja po diagnozi, da bi izkoreninili hepatitis C in dosegli cilj UNAIDS 90-90-90 za leto 2030. Promovirati diagnosticiranje tuberkuloze med ljudmi, ki uporabljajo droge, in brezdomci.</p>	<p>7.1</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA</p>
<p>Ukrep 45 Izboljšati in okrepiti sposobnost opredeljevanja, ocenjevanja in odzivanja – na nacionalni ravni in ravni EU ter prek sistema zgodnjega opozarjanja EU na NPS – na nove trende in razvoj na področju uporabe drog, vključno s spremembami zaradi izbruhov epidemij.</p>	<p>7.1</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA ECDC</p>
<p>Ukrep 46 Še naprej zmanjševati število smrti, povezanih z drogami, in prevelikih odmerkov brez smrtnega izida (vključno z vlogo, ki jo ima uporaba več različnih snovi hkrati), in sicer z uvedbo, ohranjanjem in po potrebi izboljšanjem ukrepov za zmanjšanje prevelikih odmerkov s smrtnim izidom in brez njega ter drugimi ukrepi za zmanjšanje tveganja in škode in ukrepi politike, ko je to potrebno in v skladu z nacionalno zakonodajo, vključno s: (i) programi zdravljenja odvisnosti z agonističnimi opioidi, vključno s programi naloksona za domačo uporabo; (ii) nadzorovanimi prostori za uporabo drog; (iii) inovativnimi pristopi – vključno z digitalnimi tehnologijami na področju zdravja – za ljudi, ki uporabljajo poživila, in mlade, ki obiskujejo prizorišča nočnega življenja, kot je ozaveščanje, ki ga vodijo ljudje, ki uporabljajo ali</p>	<p>7.2 Preprečevanje prevelikih odmerkov in smrti, povezanih z drogami.</p>	<p>2021–2025</p>	<p>Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA</p>

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
so uporabljali droge, ulično delo na spletu v okviru forumov uporabnikov ali preverjanje drog. Podpirati usposabljanje, oceno učinkovitih pristopov in izmenjavo dobrih praks na tem področju ter nadalje izboljšati spremljanje in poročanje v realnem času o zastrupitvah brez smrtnega izida in smrtnih primerih zaradi prevelikega odmerka v EU, da bi določili splošni cilj za zmanjšanje števila smrti, povezanih z drogami, v EU.			
<p>Ukrep 47</p> <p>Okrepiti prizadevanja za izmenjavo forenzičnih in toksikoloških podatkov: (i) izboljšati analitične metode ter preskušati in spodbujati nove tehnike; (ii) izmenjevati dobre prakse in razvijati skupno usposabljanje; (iii) povečati sodelovanje s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije in EMCDDA ter v okviru obstoječih mrež, na primer kontaktnih točk mreže REITOX, delovne skupine evropske mreže inštitutov forenzične znanosti za vprašanja s področja drog in evropske mreže carinskih laboratorijev. Razviti sklop evropskih smernic za forenzično toksikologijo v zvezi s preiskavami smrti, povezanih z drogami, in priporočiti njegovo izvajanje.</p>	7.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 48</p> <p>Podpirati in spodbujati aktivno in smiselno sodelovanje in udejstvovanje civilne družbe, tudi nevladnih organizacij, ter mladih, ljudi, ki uporabljajo droge, in uporabnikov storitev, povezanih z drogami, znanstvene skupnosti in drugih strokovnjakov pri razvoju, izvajanju in ocenjevanju politik na področju drog ter zagotoviti ustrezno raven sredstev za vse storitve na področju drog in udejstvovanje civilne družbe.</p>	7.3 Spodbujanje participacije civilne družbe in zagotavljanje trajnostnega financiranja.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 49</p> <p>Povečati razpoložljivost, učinkovito izvajanje, spremljanje in ocenjevanje ukrepov, določenih kot alternativa prisilnim kaznim ⁽¹⁾, za storilce, ki uporabljajo droge, in osebe, ki so priprte pred sojenjem, pridržane, obtožene kaznivih dejanj, povezanih z drogami, ali obsojene zanje, ali osebe, ki imajo pri sebi droge za osebno uporabo, na primer (pogojna kazen z možnostjo za) zdravljenje, rehabilitacija in okrevanje ter ponovno vključevanje v družbo, v skladu z nacionalno zakonodajo. Nadalje ukrepati na podlagi študije o alternativah prisilnim kaznim za kršitve zakonov o drogah in kazniva dejanja, povezana z drogami („<i>Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes</i>“), ki je bila zaključena leta 2016, na primer z morebitnim tozadevnim priporočilom Komisije, ki upošteva različne nacionalne pristope k zadevnemu vprašanju in pristojnost držav članic za sprejemanje zakonodaje na tem področju. Zagotoviti izčrpnjše in bolj poglobljene podatke, tudi o ovirah pri izvajanju, ter souporabo in izmenjavo najboljših praks med državami članicami o alternativah prisilnim kaznim, vključno z raziskavami o odzivanju na kazniva dejanja, povezana z drogami, ali uporabo drog in/ali posedovanje drog za osebno uporabo, ob upoštevanju razlik v nacionalnih zakonodajah držav članic.</p>	7.4 Zagotavljanje alternativ prisilnim kaznim.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA

(1) Izraz „alternativa prisilnim kaznim“ bi se lahko v skladu s nacionalnimi zakonodajami držav članic nanašal tudi na alternativne ukrepe za storilce, ki uporabljajo droge, namesto tradicionalnih kazenskoopravnih ukrepov ali hkrati z njimi (Sklepi Sveta: Spodbujanje uporabe alternativ prisilnim kaznim za storilce, odvisne od drog, 8. marec 2018).

Strateška prednostna naloga 8: obravnavati zdravstvene in socialne potrebe ljudi, ki uporabljajo droge v zaporih in po izpustitvi

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 50 Zagotoviti storitve na področju drog, ki temeljijo na dokazih, vključno z zdravljenjem z agonističnimi opioidi, rehabilitacijo in okrevaljem, razvojem modela nadaljnje oskrbe v zaporih in službo za pogojni izpust za storilce, odvisne od drog, skupaj z ukrepi za zmanjšanje stigmatizacije. Bistvenega pomena je zagotavljanje nadaljnjega dostopa do storitev na področju drog, ki temeljijo na dokazih in so enakovredne storitvam zunaj skupnosti.</p>	8.1 Zagotavljati enakovredno in neprekinjeno zdravstveno oskrbo v zaporih in v okviru služb za pogojni izpust.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 51 Lajšati razvoj usklajenega in celostnega odziva politike na vprašanje drog v zaporih ter državam članicam v ta namen zagotoviti smernice.</p>	8.1	2024	Evropska komisija EMCDDA Države članice Svet EU
<p>Ukrep 52 Izboljšati dostop do testiranja in zdravljenja okužb, ki se prenašajo s krvjo, skupaj z drugimi na dokazih temelječimi preventivnimi ukrepi za zmanjšanje zdravstvenih tveganj, povezanih z uporabo drog, ki jih v zaporih enako kot v skupnosti izvaja dobro usposobljeno osebje ali ljudje, ki uporabljajo ali so uporabljali droge.</p>	8.2 Izvajati na dokazih temelječe ukrepe v zaporih, da bi preprečevali in zmanjšali uporabo drog in negativne posledice te uporabe za zdravje, vključno z ukrepi za obvladovanje tveganja smrti, povezanih z drogami, in prenosa virusov, ki se prenašajo s krvjo.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 53 Zmanjšati število prevelikih odmerkov in primerov smrti, povezanih z drogami, v zaporu in po izpustitvi, in sicer z zagotovitvijo usposabljanja za ozaveščanje o prevelikih odmerkih in po možnosti razdeljevanjem naloksona za domačo uporabo. Storilce, ki uporabljajo droge, po izpustitvi podpreti z zagotavljanjem dostopa do storitev zdravstvenega varstva in socialnih storitev, zaposlovanja, nastanitve in podpore pri ponovnem vključevanju v družbo.</p>	8.3 Zagotavljati preventivne ukrepe proti prevelikim odmerkom in ukrep napotitve, da se zagotovi neprekinjena oskrba ob izpustu.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA
<p>Ukrep 54 Izvajati usposabljanje za zaporniško osebje, namenjeno boljšemu odkrivanju vnosov drog v zapore, ozaveščanju o tem vprašanju in uvedbi na dokazih utemeljenega z zdravjem povezanega odzivanja na droge v zaporih. Okrepiti sodelovanje z organi kazenskega pregona in drugimi ustreznimi agencijami.</p>	8.4 Omejiti dostopnost drog v zaporih.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA Eurojust

IV – MEDNARODNO SODELOVANJE

Strateška prednostna naloga 9: *krepitev mednarodnega sodelovanja s tretjimi državami, regijami, mednarodnimi in regionalnimi organizacijami ter na večstranski ravni, da bi izvajali pristop in uresničevali cilje strategije, tudi na področju razvoja. Krepitev vloge EU kot globalnega posrednika za politiko na področju drog, osredotočeno na ljudi in človekove pravice*

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 55 Prispevati k oblikovanju mednarodne agende o politiki na področju drog v skladu s pristopom in cilji strategije EU na področju drog za obdobje 2021–2025, med drugim s pospešitvijo izvajanja skupnih večstranskih zavez, kot sta agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 in sklepni dokument posebnega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov (UNGASS) o svetovni problematiki drog iz leta 2016, ter v okviru vmesnega pregleda ministrske izjave iz leta 2019, ki ga bo Komisija za droge izvedla leta 2024.</p>	9.1 Nadaljnje oblikovanje mednarodnih in večstranskih agend o politiki na področju drog.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD
<p>Ukrep 56 Okrepiti partnerstva z UNODC, SZO, INCB in drugimi ustreznimi organi ZN, tudi v podporo skupnemu stališču v okviru sistema ZN, ter ustreznimi mednarodnimi in regionalnimi organi, organizacijami in pobudami, ki osrednjo pozornost namenjajo politikam na področju drog, zdravju, človekovim pravicam in razvoju ter podpirajo svetovne raziskave in zbiranje podatkov, ki temeljijo na dokazih.</p>	9.1	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD
<p>Ukrep 57 Nadaljevati in okrepiti, kakor je ustrezno, obstoječe dialoge o drogah ali srečanja s partnerji z Zahodnega Balkana, vzhodnega partnerstva, Srednje Azije in Latinske Amerike ter Karibov, pa tudi z Rusijo, Združenimi državami Amerike, Kitajsko in Iranom.</p>	9.2 Zagotovitev trajnostne ravni dialoga in izmenjave informacij o strategijah, ciljih in ustreznih pobudah s tretjimi državami ali regijami.	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA Europol ESZD
<p>Ukrep 58 Dublinska skupina naj izkoristi svoj potencial in potencial svojih regionalnih poročil za analizo in izmenjavo mnenj o stanju na področju drog v različnih regijah po svetu in načinu za njegovo obravnavo.</p>	9.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD EMCDDA Europol
<p>Ukrep 59 HDG naj organizira razprave, da bi ocenila ustreznost začetka novih namenskih dialogov in srečanj na področju drog z drugimi prednostnimi državami in/ali regijami, ob upoštevanju njihovega strateškega pomena z vidika drog in odnosov EU, ter odobrila cilje, obseg in načine takšnih dialogov ali srečanj.</p>	9.2	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 60 Po potrebi okrepiti vlogo agencij EU, zlasti EMCDDA in Europol, pa tudi Eurojusta, v okviru mednarodnega sodelovanja na področju drog na način, ki zagotavlja sinergije z vlogo drugih mednarodnih akterjev in po potrebi spodbuja dopolnjevanje z mednarodnimi orodji in standardi ter zagotavlja redno in pravočasno poročanje ustreznih in operativnih informacij med programi sodelovanja in temi agencijami EU.</p>	9.3 Spodbujanje mednarodnega sodelovanja z nadaljnjim vključevanjem pristojnih agencij EU v okviru njihovih pristojnosti.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Eurojust Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 61 Kjer je to mogoče in ustrezno, okrepiti obstoječe pobude in programe sodelovanja na podlagi rednih ocen takih programov in po potrebi začeti nove za podpiranje prizadevanj tretjih držav in drugih partnerjev pri obravnavanju izzivov, povezanih z drogami, tudi kar zadeva javno zdravje, razvoj, vprašanja v zvezi z varnostjo in zaščito ter človekove pravice.</p>	9.4 Nadaljevanje in vzpostavitev novih programov sodelovanja s tretjimi državami ali regijami in drugimi partnerji na podlagi rednih ocen takih programov.	2021–2025	Evropska komisija ESZD Države članice Svet EU
<p>Ukrep 62 Po potrebi državam kandidatkam in potencialnim kandidatkam zagotoviti usmerjeno tehnično pomoč in podporo, da bi jim olajšali uskladitev s pravnim redom EU na področju drog.</p>	9.4	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 63 Spodbujati sinergije, tudi z zagotavljanjem izmenjave informacij v okviru HDG, v zvezi s programi sodelovanja s tretjimi državami na področju drog, ki jih financirajo EU in/ali države članice.</p>	9.4	2021–2025	Evropska komisija Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 64 Okrepiti mednarodno usklajevanje in sodelovanje EU na področju preprečevanja kriminala, povezanega z drogami, kazenskega pregona in pravosodnega sodelovanja, vključno z možnimi povezavami s terorizmom, organiziranim kriminalom in drugimi oblikami nadnacionalnega kriminala, kot je opredeljeno v pravnem okviru ZN ter ob doslednem spoštovanju mednarodnih obveznosti na področju človekovih pravic. Okrepiti bi bilo treba tudi mednarodno sodelovanje, da se zagotovi boj proti pranju denarja, ter na področju zasega in odvzema premoženja.</p>	9.5 Obravnavanje vseh političnih vidikov strategije pri mednarodnem sodelovanju, tudi na področju varnosti in pravosodnega sodelovanja, in zdravstvenih vidikov problematike drog.	2021–2025	Evropska komisija Europol Eurojust ESZD Države članice Svet EU

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 65 Okrepiti mednarodno sodelovanje za obravnavo zdravstvenih vidikov uporabe drog, zlasti na področjih preprečevanja, zdravljenja, zmanjševanja tveganja in škode, ponovnega vključevanja v družbo, ter alternativ prisilnim kaznim v skladu z obveznostmi na področju človekovih pravic. Treba bi bilo tudi okrepiti mednarodno sodelovanje za spodbujanje boljšega dostopa do nadzorovanih snovi in njihove razpoložljivosti za medicinske in znanstvene namene.</p>	9.5	2021–2025	Evropska komisija ESZD Države članice Svet EU
<p>Ukrep 66 Nadalje spodbujati celostni pristop k alternativnemu razvoju na podlagi sklepov Sveta o alternativnem razvoju ⁽¹⁾ (2018) v sodelovanju s tretjimi državami ⁽²⁾.</p>	9.6 Okrepitev zavezanosti razvojno usmerjenim politikam na področju drog in alternativnim razvojnim ukrepom.	2021–2025	Evropska komisija ESZD Države članice Svet EU
<p>Ukrep 67 Okrepiti zavezanost ter zagotoviti ustrezno raven financiranja in strokovnega znanja EU in držav članic za programe alternativnega razvoja in povezane na razvoju temelječe ukrepe politike na področju drog v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in v skladu z merili Odbora za razvojno pomoč (DAC) pri OECD, ki niso usmerjeni zgolj v kazalnike spremljanja prepovedane pridelave rastlin, iz katerih se pridobivajo droge, s čimer bi zagotovili, da bodo odgovornost prevzele ciljne skupnosti.</p>	9.6	2021–2025	Evropska komisija ESZD Države članice Svet EU
<p>Ukrep 68 Zagotoviti, da so spremljanje, varstvo in spodbujanje človekovih pravic v celoti vključeni v odnose EU s tretjimi državami, regijami in mednarodnimi organizacijami ter v zunanjo pomoč, ki jim jo zagotavlja, in po potrebi med drugim upoštevati različne dele mednarodnih smernic za politiko s področja človekovih pravic in drog.</p>	9.7 Varstvo in spodbujanje spoštovanja mednarodnih standardov in obveznosti na področju človekovih pravic v svetovnih politikah na področju drog.	2021–2025	ESZD Evropska komisija Države članice Svet EU
<p>Ukrep 69 Ponovno potrditi odločno in nedvoumno nasprotovanje EU uporabi smrtnih kazni v vseh okoliščinah, tudi za kazniva dejanja, povezana z drogami, in podpirati načelo ustreznega, sorazmernega in učinkovitega odzivanja na kazniva dejanja, povezana z drogami.</p>	9.7	2021–2025	ESZD Evropska komisija Države članice Svet EU

⁽¹⁾ Sklepi Sveta o alternativnem razvoju: „Za novo pojmovanje alternativnega razvoja in povezane na razvoju temelječe ukrepe politike na področju drog – prispevanje k izvajanju sklepov izrednega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov leta 2016 in ciljev trajnostnega razvoja ZN“.

⁽²⁾ Ob upoštevanju posebnih okvirnih pogojev, vključno z: zagotavljanjem doslednega spoštovanja mednarodnih obveznosti na področju človekovih pravic ter skladnostjo z načeli enakosti spolov, nepogojenosti, nediskriminacije in ustreznega razvrščanja pri oblikovanju, izvajanju in ocenjevanju programov alternativnega razvoja ter poudarjanjem okoljskih in podnebni vidikov, povezanih s prepovedano pridelavo in nezakonito proizvodnjo drog.

Strateška prednostna naloga 10: vzpostavitev sinergij, da bi EU in njenim državam članicam zagotovili obsežno bazo raziskovalnih dokazov in zmogljivosti za predvidevanje, ki so potrebni za izvajanje učinkovitejšega, bolj inovativnega in agilnejšega pristopa k vse bolj kompleksnemu pojavu drog ter za izboljšanje pripravljenosti EU in njenih držav članic za odzivanje na prihodnje izzive in krize

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 70 Okrepiti in razširiti raziskovalne zmogljivosti ter zmogljivosti za zbiranje, spremljanje, ocenjevanje in oblikovanje modelov informacij, tudi z uporabo novih tehnologij, in sicer z (i) opredelitvijo in prednostno obravnavo vrzeli v znanju in zmogljivosti za testiranje; (ii) podpiranjem usklajevanja, mreženja in drugih dejavnosti, potrebnih za ustvarjanje sinergij v evropski raziskovalni skupnosti ter (iii) zagotavljanjem učinkovitega in natančnega razvrščanja in predstavljanja evropskih podatkov, ki so potrebni za mednarodno poročanje in ocenjevanje, ob upoštevanju izkoriščanja sinergij in izogibanja podvajanju. Vsi podatki posameznikov bi morali biti razčlenjeni po spolu, pri zbiranju in predstavitvi podatkov pa bi bilo treba upoštevati vidike politike na področju drog, ki upoštevajo različnost spolov.</p>	10.1 Okrepitev in razširitev raziskovalnih zmogljivosti ter spodbujanje intenzivnejše izmenjave in uporabe rezultatov.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU
<p>Ukrep 71 19 in na podlagi njenega vpliva na zagotavljanje storitev, trge drog, vzorce uporabe in škodo; (ii) vlaganjem v razvoj novih metod in tehnologij ter analitičnih tehnik (kot so razvoj forenzičnih in toksikoloških metod; informacijske tehnologije, orodja za odkrivanje, oblikovanje statističnih modelov; medicina na daljavo ter uporaba masovnih podatkov in odprtokodnih informacij), ki so potrebne za boljše opredeljevanje nastajajočih groženj in inovativnih odzivov ter (iii) ustvarjanjem sinergij in podpiranjem izmenjave dobrih praks na področju inovacij in prihodnjih področjih v okviru dela EMCDDA in Europa.</p>	10.2 Spodbujanje inovacij, da politike in ukrepi ne bi bili več reaktivni, ampak bi postali proaktivni.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU
<p>Ukrep 72 Izboljšati odpornost EU s povečanjem zmogljivosti za napovedovanje morebitnih groženj, trendov in razvoja ter odzivanje nanje, in sicer z: (i) izvajanjem strateškega pregleda v času trajanja akcijskega načrta, da se opredelijo vse pomembne nove nastajajoče grožnje in omogoči razvoj ukrepov za blaženje; (ii) spodbujanjem rednih dejavnosti obzornega preiskovanja in mreženja, povezanih s povpraševanjem in ponudbo, kadar povezave s težavami ali priložnostmi na področju drog že obstajajo ali bi se lahko pojavile v prihodnosti, vključno z razvojem politik v zvezi z mednarodno nadzorovanimi drogami in psihotropnimi snovmi, vključno z informacijami o razvoju na področju konoplje.</p>	10.3 Razvoj strateškega predvidevanja in v prihodnost usmerjenega pristopa.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU

Ukrep	Prednostno področje	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 73 Povečati vrednost in dopolnjevanje evropskih raziskovalnih prizadevanj z: (i) nadaljnjim zagotavljanjem ustrezne podpore obstoječim mehanizmom zbiranja informacij; (ii) priznavanjem in razvijanjem, kjer je to mogoče in potrebno, vloge EMCDDA in Europol v ciklu znanja evropskih raziskav; (iii) rednim pregledovanjem raziskovalnih potreb, mehanizmov usklajevanja in načinov za okrepitev sinergij na evropski ravni ter (iv) krepitev vloge EMCDDA in Europol, da bi agenciji in mreža nacionalnih kontaktnih točk REITOX imele sredstva, tudi finančna, za podpiranje EU in njenih držav članic s trdno visokokakovostno zbirko dokazov, ki je potrebna za učinkovito odzivanje na izzive politik, povezane z drogami, vključno s krepitev pristopov za zgodnje opozarjanje.</p>	10.4 Krepitev usklajevanja in sinergij ter podpora osrednji vlogi centra EMCDDA, Europol in nacionalnih kontaktnih točk mreže REITOX na področju raziskav, inovacij in predvidevanj.	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU
<p>Ukrep 74 Spodbujati, kadar je to mogoče, ustrezno financiranje raziskav, inovacij in predvidevanj na področju drog na ravni EU, tudi iz medsektorskih virov financiranja EU, ter ustrezno podpirati učinkovito usmerjanje, usklajevanje in trajnostnost raziskovalnih prizadevanj na področju drog.</p>	10.5 Zagotavljanje ustreznega financiranja raziskav, inovacij in predvidevanj, povezanih z drogami.	2021–2025	Evropska komisija Države članice Svet EU

VI – USKLAJEVANJE, UPRAVLJANJE IN IZVAJANJE

Strateška prednostna naloga 11: zagotavljanje optimalnega izvajanja strategije in akcijskega načrta, avtomatično usklajevanje vseh deležnikov ter zagotavljanje ustreznih virov na ravni EU in na nacionalni ravni

Ukrep	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 75 Države članice naj na zahtevo pripravijo in predložijo razpoložljive nacionalne podatke, potrebne za spremljanje izvajanja strategije in njenega akcijskega načrta ter po možnosti vpliva izvajanja. Vsi akterji, ki sodelujejo kot odgovorni nosilci, v okviru svojih pristojnosti zbirajo in analizirajo razpoložljive podatke ali si, kjer je to mogoče, prizadevajo razviti ali izboljšati obstoječe vire podatkov, kadar so ti nezadostni, da bi zagotovili informacije, potrebne za izvajanje zadevnega ukrepa. Evropska komisija ob upoštevanju podatkov, ki jih zagotovijo države članice, in ob podpori ESZD, EMCDDA, Europol, drugih organov EU in civilne družbe, spremlja izvajanje strategije in akcijskega načrta.</p>	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU ESZD

Ukrep	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 76 Predsedstvo Sveta naj v okviru HDG organizira namenske razprave ali izmenjave dobrih praks, ki bi lahko državam članicam pomagale pri izvajanju strategije in akcijskega načrta, po potrebi vključno s prispevki strokovnjakov.</p>	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA Europol ESZD
<p>Ukrep 77 Komisija naj na podlagi podatkov, ki jih zagotovijo države članice, ESZD, EMCDDA, Europol, druge zadevne institucije in organi EU ter civilna družba, začne splošno zunanje ocenjevanje izvajanja strategije in akcijskega načrta ter rezultate tega ocenjevanja posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu takoj, ko bodo na voljo, najpozneje pa do 31. marca 2025. Na podlagi teh rezultatov v okviru HDG organizirati razprave, ki bodo podlaga za opredelitev prihodnjega razvoja politike EU na področju drog ter naslednjega cikla strategije EU na področju drog in akcijskega načrta, ki ga bo odobril Svet.</p>	2024	Evropska komisija EMCDDA Europol Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 78 Države članice naj redno ali stalno izvajajo na dokazih temelječe ocenjevanje politik in ukrepov ter ugotovitve in metodologije izmenjujejo s partnerji v EU.</p>	2021–2024	Države članice Svet EU Evropska komisija EMCDDA Europol
<p>Ukrep 79 Iz medsektorskih virov financiranja dodeliti ustrezna in usmerjena sredstva (ki jih zagotovijo EU in njene države članice) za izvajanje strategije in akcijskega načrta tako na ravni EU kot na nacionalni ravni.</p>	2021–2025	Evropska komisija Države članice Svet EU ESZD
<p>Ukrep 80 Po ocenjevanju, ki se je zaključilo leta 2019 ⁽¹⁾, revidirati mandat EMCDDA, da bi zagotovili večjo vlogo agencije pri reševanju sedanjih in prihodnjih izzivov, povezanih s pojavom drog. Ponovno opredeliti pristojnosti in delovanje mreže nacionalnih kontaktnih točk REITOX ter ustrezno okrepiti njeno vlogo.</p>	2021–2025	Evropska komisija EMCDDA Države članice Svet EU
<p>Ukrep 81 Lajšati sinergije in dopolnjevanje med politikami EU in držav članic na področju drog ter med dejavnostmi institucij in drugih organov EU, povezanih z drogami, pa tudi usklajevanje z ustreznimi mednarodnimi akterji.</p>	2021–2025	Evropska komisija ESZD Države članice Svet EU

Ukrep	Časovni okvir	Odgovorni nosilec
<p>Ukrep 82 Predsedstvo Sveta naj HDH, ki je glavni usklajevalni organ za politiko na področju drog, obvešča o dejavnostih, povezanih z drogami, v okviru drugih pripravljanih teles Sveta, kot sta Stalni odbor za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti (COSI) in Delovna skupina za javno zdravje, ter drugih ustreznih pripravljanih teles Sveta, tudi na področjih carine, pravosodja in kazenskih zadev, kazenskega pregona, socialnih zadev, kmetijstva in zunanjih odnosov, ob podpori ESZD predsedujočim. Komisija, ESZD in države članice naj proaktivno obveščajo vse partnerje v HDG o dogajanju na področju drog, pri katerem sodelujejo.</p>	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD
<p>Ukrep 83 Države članice naj si prizadevajo za učinkovite sisteme sodelovanja med politiko na področju drog in drugimi zadevnimi politikami, vključno s politikami na področjih kazenskega pregona/varnosti in zdravstva/sociale, ob vključevanju ustreznih deležnikov z različnih področij.</p>	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija
<p>Ukrep 84 EU in njene države članice naj spodbujajo pristop EU k politiki na področju drog, zlasti kadar delujejo na mednarodnem prizorišču in nastopajo enotno.</p>	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD
<p>Ukrep 85 Spodbujati in krepiti dialog s civilno družbo in njeno vključevanje v izvajanje, ocenjevanje in zagotavljanje prispevka k razvoju politik na področju drog na ravni držav članic, EU in mednarodni ravni.</p>	2021–2025	Države članice Svet EU Evropska komisija ESZD

(¹) Več na: Droge in zasvojenost z drogami – razširitev mandata Evropskega centra za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Droge-in-zasvojenost-z-drogami-razsiritev-mandata-Evropskega-centra-za-spremljanje-drog-in-zasvojenosti-z-drogami_sl.

PRILOGA I

Splošni kazalniki za akcijski načrt EU na področju drog za obdobje 2021–2025 ⁽¹⁾

- (1) **Razvoj ciljnega usmerjanja na organizirane kriminalne združbe, ki pomenijo visoko tveganje:** kazalnik, ki temelji na poročilih o primerih in razpoložljivih statističnih informacijah o operacijah za onemogočanje organiziranih kriminalnih združb, ki pomenijo visoko tveganje, usmerjenih v EU, vključno s pregledom večjih operacij odvzema premoženjske koristi in finančnih preiskav ter znatnim razvojem čezmejnega sodelovanja. (Viri: Europol, Evropska komisija, države članice, EMCDDA.)
- (2) **Trendi na področjih organiziranega kriminala, korupcije, ustrahovanja in nasilja tolpa, povezanih z drogami:** kazalnik, ki temelji na povzetku razpoložljivih strukturiranih virov podatkov, zbranih z uporabo skupne metodologije, poročil o primerih in strokovnega mnenja. (Viri: Europol, EMCDDA, države članice, Evropska komisija.)
- (3) **Preglednica trgov z drogami:** trendi na trgih po ravni trga glede: števila in količin zaseženih prepovedanih drog; števila zaseženih laboratorijev za proizvodnjo drog; števila kaznivih dejanj, povezanih s proizvodnjo drog, cenami drog in čistostjo/odmerkom (po ravni trga, kadar je to mogoče); podatkov iz drugih ustreznih virov informacij, ki upoštevajo razumevanje razlik v razpoložljivosti, vsebini in obliki drog na različnih ravneh trga drog, kadar so na voljo; trendov na področju razpoložljivosti in uporabe predhodnih sestavin in drugih kemikalij, potrebnih za proizvodnjo drog; trendov in razvoja na področju uporabe temnega omrežja in drugih digitalnih sredstev za prodajo drog. (Viri: EMCDDA, Europol, Evropska komisija, države članice.)
- (4) **Posledice za skupnosti:** kazalnik, ki prek dveh študij Eurobarometra (objavljenih v letih 2021 in 2025) in, če so na voljo, drugih ustreznih nacionalnih virov podatkov ali virov podatkov na ravni EU, meri dojemanje, kako droge, njihova razpoložljivost in delovanje trgov drog vplivajo na javno zdravje, varnost in zaščito skupnosti, vključno z nasiljem, povezanim z drogami, in ustrahovanjem. (Viri: Evropska komisija, države članice.)
- (5) **Preglednica zdravja:** poročanje na ravni EU glede posledic uporabe drog za zdravje. Trendi na področju obolevnosti in umrljivosti, povezanih z drogami. Zagotavljanje povzetka analize najnovejših razpoložljivih podatkov iz uveljavljenih in nastajajočih virov o: trendih na področju nujnih primerov v bolnišnicah, povezanih z drogami, smrti, povezanih z drogami, nalezljivih bolezni in težav z zdravjem, povezanih z vedenjem, ki vključuje uporabo drog z vbrižgavanjem in drugo tvegano uporabo drog, ter težav z duševnim zdravjem, povezanih z uporabo drog, če so podatki na voljo. (Viri: EMCDDA, države članice.)
- (6) **Razširjenost in vzorci uporabe drog:** kazalnik trendov iz raziskav splošnega prebivalstva, ki je uporabljalo droge (nedavno in na splošno), ter iz raziskav med mladino ali šolsko mladino o uporabi drog (zadnje leto in na splošno) in starosti prvega začetka uporabe drog ter informacije o razširjenosti in vzorcih uporabe drog iz drugih pomembnih podpopulacij, kadar so na voljo. (Viri: EMCDDA, ESPAD, HBSC, države članice.)
- (7) **Preglednica zmanjševanja škode:** kazalnik ukrepov za razpoložljivost na dokazih temelječih preprečevanja, zdravljenja, storitev za zmanjševanje škode, in alternativ prisilnim kaznim ⁽²⁾ za storilce, ki uporabljajo droge. Razpoložljivost in obseg zdravljenja z agonističnimi opiodi, razpoložljivost programov zamenjave igel in brizgalk ter obseg testiranja in zdravljenja okužb s HCV, HIV in HBV za ljudi, ki si droge vbrižgavajo. (Viri: EMCDDA, države članice)

⁽¹⁾ Kazalniki bodo temeljili na statističnih in drugih rutinskih virih informacij, zbranih v okviru aktualnih prizadevanj za spremljanje uporabe drog v Evropi in odzivanje nanjo, zagotavljali pa bodo najcelovitejši sklop virov na ravni EU v podporo spremljanju in ocenjevanju strategije EU na področju drog za obdobje 2021–2025 in akcijskega načrta EU na področju drog za obdobje 2021–2025. Čeprav se bodo uporabljale najnovejše razpoložljive informacije, se razpoložljivi podatki ne bodo nujno ujemali neposredno z obdobjem 2021–2025. Kadar bo to mogoče, se bodo uporabljali rutinski viri, vendar bo kljub temu morda potrebno dodatno zbiranje podatkov v podporo poročanju o nekaterih tukaj navedenih kazalnikih. Zato podpirajo celovito ocenjevanje in lajšajo ocenjevanje uspešnosti, učinkovitosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti EU strategije in njenega akcijskega načrta.

⁽²⁾ Izraz „alternativa prisilnim kaznim“ bi se lahko v skladu s nacionalnimi zakonodajami držav članic nanašal tudi na alternativne ukrepe za storilce, ki uporabljajo droge, namesto tradicionalnih kazenskoprnih ukrepov ali hkrati z njimi (Sklepi Sveta: Spodbujanje uporabe alternativ prisilnim kaznim za storilce, odvisne od drog, 8. marec 2018).

- (8) **Trendi in razvoj na področju NPS:** kazalnik iz sistema zgodnjega opozarjanja o videzu NPS in škodi, ki jo povzročajo, kar izhaja iz poročanja sistemu zgodnjega opozarjanja in ocen tveganja v zvezi z NPS. (Viri: EMCDDA, Europol, države članice, Evropska komisija.)
 - 9) **Preglednica nastajajočih groženj:** kazalnik, ki opozarja na morebitne nastajajoče grožnje na podlagi triangulacije podatkov iz promptnih in v prihodnost usmerjenih virov (kadar so na voljo), med drugim na primer o količinah drog, uporabljenih v skupnosti/mestih na podlagi analize odpadne vode, spletnih raziskav, forenzičnega in toksikološkega poročanja, itd. (Viri: EMCDDA, države članice.)
 - 10) **Odzivanje na uporabo drog v zaporih:** kazalnik razpoložljivosti in pokritosti odzivov na obravnavo vprašanja uporabe drog znotraj zavodov, vključno z oceno, v kolikšni meri obstaja celovit in uravnotežen pristop k odzivanju na uporabo drog znotraj zavodov. (Viri: EMCDDA, države članice.)
 - 11) **Izpolnjevanje zavez ciljev trajnostnega razvoja:** kazalnik napredka v zvezi s cilji agende za trajnostni razvoj do leta 2030 (poročilo Eurostata o napredku pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, povezanih z vprašanjem drog). (Viri: Eurostat, Evropska komisija.)
-

PRILOGA II

Slovar kratic

aids	sindrom pridobljene imunske pomanjkljivosti
CEPOL	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj
COSI	Svet Evropske unije – Stalni odbor za operativno sodelovanje na področju notranje varnosti
COVID-19	koronavirusna bolezen 2019
EDPQ	evropski standardi kakovosti pri preprečevanju uporabe drog
EMCDDA	Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami
EMPACT	Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala
ESPAD	evropska raziskava o alkoholu in drugih drogah med šolsko mladino
ESZD	Evropska služba za zunanje delovanje
EU	Evropska unija
EU SOCTA	ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji
EUCPN	Evropska mreža za preprečevanje kriminala
EUPC	evropski program preventive
Eurojust	Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah
Europol	Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj
Eurostat	Statistični urad Evropskih skupnosti
FIU	finančnoobveščevalna enota
Frontex	Evropska agencija za mejno in obalno stražo
HBSC	raziskava o z zdravjem povezanim vedenjem otrok v šolskem obdobju
HBV	virus hepatitisa B
HCV	virus hepatitisa C
HDG	Svet Evropske unije – Horizontalna delovna skupina za droge
HIV	virus humane imunske pomanjkljivosti
INCB	Mednarodna uprava za kontrolo narkotikov
JAI	pravosodje in notranje zadeve
MAOC-N	Pomorski analitični in operacijski center za narkotike
NPS	nova psihoaktivna snov
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
OECD-DAC	Odbor za razvojno pomoč pri OECD
REITOX	Evropska informacijska mreža na področju drog in odvisnosti od drog (Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies)
SDG	cilji trajnostnega razvoja

SIENA	mrežna aplikacija za varno izmenjavo informacij
SOCTA	ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala
SZO	Svetovna zdravstvena organizacija
UNAIDS	Skupni program Združenih narodov za boj proti aidsu
UNGASS	posebno zasedanje Generalne skupščine Organizacije združenih narodov
UNODC	Urad Združenih narodov za droge in kriminal
ZN	Združeni narodi